

INTERYER DIZAYNI USLUBLARI

Abbosova Mehribon*Samarqand davlat arxitektura va qurilish universiteti,
Interyer dizayni kafedrasи o'qituvchisi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada interyer dizayn, uning uslublari, ahamiyati, xonalarni va xonalar, devorlarini o'ziga xos uslublar bilan bezatish haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: interyer dizayn, ichki dizayn, arxitektura, bezash, fotografiya, akustika, romanesk, modernizm, uyg'onish, barokko.

Interyer dizayn — atrof-muhit va odamlar o'rtasidagi qulaylik va estetik jihatdan yoqimli o'zaro ta'sirni ta'minlash uchun binolarning ichki qismiga qaratilgan dizayn sohasi. Ichki dizayn badiiy va sanoat dizaynnini birlashtiradi. Dizayner xonadagi ishlarni optimallashtirishni amalga oshiradi, katta xonalarda navigatsiyani yaxshilaydi, mijozlarning talablariga muvofiq ixtisoslashtirilgan xonalarning dizaynnini ishlab chiqadi (masalan, ovoz yozish studiyalari, filmlarni tahrirlash, fotografiya, akvaparklar). Dizayner xonanining tartibi, yorug'lik, shamollatish tizimlari, akustikadan boshlab, ichki dizaynning butun jarayonini boshqaradi; devorlarni bezash; va mebelni joylashtirish va navigatsiya belgilarini o'rnatish bilan yakunlanadi.

Ichki dizaynda, arxitekturada bo'lgani kabi, turli tarixiy davrlarda shakllangan juda ko'p turli xil uslublar mavjud. Xuddi shu xona, masalan, konferensiya xonasi, turli xil uslublarda bezatilgan bo'lishi mumkin: yuqori texnologiyali, romanesk, modernizm, uyg'onish, barokko va boshqalar. Ichki uslublar ro'yxati me'moriydan ko'ra kengroqdir.

Tarixiy uslublar:

Avangard „bezatishdagi yorqin ranglar palitrasini“ nazarda tutadi, devor qog'oz va shlyapalardan voz kechish lakonik bo'yagan yoki laminatlangan devorlar foydasiga, mebelning g'ayrioddiy shakli, avangard rasmlari bezak sifatida qabul qilinadi.

Empire klassitsizmning rivojlanishi bo'lib, harbiy mavzudagi devor bezaklari (gerblar, pichoqlar, zirhlar) bilan birgalikda ustunlar, pilasterlar, portiklar va shlyapalarning mavjudligini nazarda tutadi. Massiv mebellar asosan o'yilgan va quyuq ranglar, zarhal ramkadagi rasmlar. Yoritish uchun qandil ishlatiladi.

Art Deco ko'proq kontrast va dekordagi geometrik naqshlarga urg'u berilgan zamонавиъ materiallardan foydalanish bilan ajralib turadi.

Barok massiv o'yma mebellari bilan ajralib turadi, ipak yoki atlasdan tayyorlangan to'qimachilik pardalari ko'p. Pardalarning qiymati juda katta. Barok

yotoqxonada odatda soyabon mavjud. Bezaklardan pol vazalari, katta nometall va yog‘och ramkalardagi tegishli uslubdagagi rasmlar ishlataladi.

Viktoriya uslubini devor qog‘ozisiz va devorlarning pastki qismidagi yog‘och apronsiz tasavvur qilib bo‘lmaydi. Oldingi uslublar bilan solishtirganda, Viktoriya uslubi yanada qattiqroq va shlyapa yoki ustunlar yo‘q. Katta sandiqlar, kamin va katta bobo soatlari Viktoriya uslubining atributlaridir. Qandilga qo‘srimcha ravishda abajurli lampalar ishlataladi.

Arxitektura dizayni - bu xona yoki binoning ichki qismini loyihalash san'ati yoki jarayoni. Dizayn bir qator qoidalar va qat'iy tamoyillarni nazarda tutadi, ammo "san'at" tushunchasi ancha suyuq va sub'ektivdir. Dizayn uslubini tanlashda mijoz bilan umumiylar ma'lumot doirasini o'rnatish muhimdir. Agar mijoz turar joy yoki tijorat maydoniga nisbatan o'z qarashlarini aniq ifodalay olmasa, bu dizayner uchun katta qiyinchilik tug'diradi. Professionallar bilan muzokaralarda o'zingizni qulay his qilishingiz uchun biz sizga asosiy uslublarni tushunishga yordam beramiz. Mana, eng mashhurlari bilan tanishing. Mavhum ekspressionistik san'atga o‘xshab, mavhum interyer dizayni ham o‘ziga xos me'moriy elementlarga e'tibor qaratadi. Ushbu uslub yorqin ranglar bilan ajralib turadi. Yorqin ko'rinish yaratish uchun qora rang kontrast element sifatida ishlataladi. Mebel qismlari assimetrikdir, lekin ayni paytda aniq chiziqlarga ega. Yoritish zamonaviy estetikada amalga oshiriladi. Uslubning estetikasi 1700 va 1800 yillardagi tendentsiyalarga asoslangan. U o'chirilgan ranglar va moy bilan ishqalangan bronza kabi vintage qoplamlari bilan ajralib turadi. Mebel ko'pincha qo'lda ishlangan, murakkab raqamlar va naqshlar bilan. Amaldagi keng tarqalgan o'rmonlar - chinor, qayrag'och, gilos va gilos. Qo'srimcha murakkablik uchun shkaflar va tortmalar odatda guruch tutqichlari bilan yakunlanadi. Mis chiroqlar, qandillar va devor lampalari ham Amerika mustamlakasi interyerlariga eski dunyo tuyg'usini beradi. 1920-yillardagi frantsuz san'ati va dizaynidan ilhomlangan Art Deco (arts decoratifs uchun qisqartma) zanglamaydigan po'lat, shisha va xrom kabi silliq metall qoplamlari bilan ajralib turadi. Gulli nashrlarga urg'u beradigan vintage uslubidan farqli o'laroq, Art Deco gilamchalar va choyshablarda grafik tazyiqlar (zigzaglar, quyosh nurlari, hayvonlar va geometrik shakllar) mavjud. Art Deco mebellari va devor rasmlari qirrali, uchli qirralarga ega. Katta o'rindiqlar, shkaflar, ko'rpa-to'shaklar 1920-yillarga xosdir. Art Nouveau Art Deco uslubiga o‘xshaydi, chunki ikkala uslub ham dekorativ, lekin texnologik elementlarning uyg'unligi asosida qurilgan. Biroq, Art Nouveau estetikasi qat'iy geometrik shakllar emas, balki oqimli chiziqlar bilan belgilanadi. Eshik va deraza romlari va mebellari nozik to'lqinlardan tortib, bo'rttirilgan, fantastik konturlargacha bo'lgan nafis kavisli qirralarga ega. Art Nouveau shuningdek, gul naqshlari, vitraylor, sharqona gilamlar, ferforje lampalar va zinapoyalar panjaralari bilan ajralib turadi. Yoritgichlar odatda shishadan qo'lda puflanadi yoki yarim qimmatbaho toshlardan yasalgan, dekorativ tabiiy elementlar

bilan bezatilgan.Arts & Crafts turli uslublardan, jumladan Art Nouveau va Craftsmanshipdan chizilgan elementlarni o'z ichiga oladi. San'at va hunarmandchilik global sanoatlashuv sharoitida ommaviy ishlab chiqarishga javoban paydo bo'ldi. Qo'lida ishlangan mebellar, boy eman yoki maun yog'ochlari, vitraylar va keramik plitkalar ushbu uslubning bir qismidir. Palitra tabiiy soyalardan iborat. San'at va qo'l san'atidagi mebel ko'pincha atrofdagi makon bilan birlashtiriladi.Barokko boylik, ulug'vorlik va hashamat bilan bog'liq. Murakkab mebellar, zarhal aksessuarlar va marmar va granit kabi silliq materiallar bu Evropa uslubining o'ziga xos xususiyatlari hisoblanadi.Noto'g'ri egri chiziqlar, murakkab burilishlar, katta o'lchamdagি qoliplar va o'ralgan ustunlar harakat tuyg'usini yaratadi.Zamonaviy dizaynga o'xshab, nemis Bauhaus uslubi soddalikni ta'kidlaydi. Bu erda funksionallik biomexanika bilan birlashtirilgan. Bauhaus mebellari insonga, uning o'ziga xos muhitiga va ehtiyojlariga moslashadi. Bauhaus dizayni bejirim va tabiiy materiallar, masalan, charm, shisha va laminatlangan yog'och kombinatsiyasi bilan oqadigan chiziqlarga ega.Konstruktivizmning asosiy xususiyatlari funksionallik va amaliylikdir. Bu erda dekor yo'q, barcha dizayn qarorlari iloji boricha oqilona qabul qilinadi. Odatda uchta asosiy rang ishlataladi, ular qarama-qarshi bo'lishi yaxshiroqdir. Bezatishda bir xil materiallardan foydalaniladi, bu bitta bo'shliqning taassurotini yaratadi. Derazalarda parda va boshqa to'qimachilikdan foydalanmasdan maksimal tabiiy yorug'lik afzalroqdir.Zamonaviy ko'pincha zamonaviy bilan taqqoslanadi, biroq bir nechta farqlar mavjud. Zamonaviydan farqi shundaki, zamonaviy turli uslublardan elementlarni olib, eklektik muhit yaratadi. Misol uchun, oqlangan, oddiy mebel va san'at devorlar va derazalar atrofida toj qoliplari bilan birlashtirilishi mumkin. Mebel odatda o'tkir burchaklarga ega va bezaksiz va naqshsiz tabiiy matolarda qoplangan. Zamonaviy lampalar shisha, keramika, sayqallangan nikel yoki zanglamaydigan po'lat kabi silliq materiallardan tayyorланади.Qo'shma Shtatlarda yirik sanoat mintaqalarida paydo bo'lgan shafqatsiz uslub. Loft uslubidagi xonalar juda keng bo'lib, xonalar orasidagi minimal bo'limlar mavjud. Oshxona va yashash xonasi birlashtirilgan. Muloqot maskalanmaydi, ichki qismda quyuq soyalarda metall va yog'ochdan foydalaniladi. Beton, gips, metall elementlar va g'ishtlar ochiladi. Fon rasmi yoki nashriyot yo'q, bezak zavod binolariga o'xshash bo'lishi kerak.

Xulosa: Ichki dizaynni ishlab chiqish dizayn loyihasini tayyorlashdan boshlanadi — funksional va dizayn echimlarini tavsiflovchi hujjatlar to'plami, ular xonaning chizmalarini va kelajakdagi interyerning barcha tafsilotlari, shu jumladan padozlash materiallari va kommunikatsiyalarning joylashuvi tavsiflarini o'z ichiga oladi. Dizayner mavjud bo'sh joydan maksimal darajada foydalanishi kerakligi sababli, ko'p tafsilotlar uyning o'zi dizayniga bog'liq, dizayner qurilish muhandisi bilan tekshiradi. Loyiha ustida ishlayotganda, dizayner ko'pincha to'g'ridan-to'g'ri quruvchilar, pudratchilar va arxitektorlar bilan ishlaydi va kiritilgan barcha o'zgarishlar bino va

sanitariya me'yirlari doirasida bo'lishini ta'minlaydi. Loyiha o'z ichiga oladi texnik topshiriq, bu mijozning barcha talablari va istaklarini tavsiflaydi.

Foydalilanilgan adabiyotlar:

- 1.Додсворт С.. Фундаментальные основы дизайна интерьеров: учебное пособие, Дизайн. М.: Тридэ Кукинг, 2011. ISBN 978-5-904011-05-5.
- 2.Змановских Э. В.. Художественные приемы и технологические средства в дизайне интерьера общественных зданий. СПб.: С.-Петербург. гос. ун-т технологии и дизайна, 2009.
- 3.Митрофанова Е. В.. Дизайн интерьера ресторанных заведений России конца XIX-начала XXI веков. Ярославль: Ярослав. гос. пед. ун-т имени К. Д. Ушинского, 2006.
- 4.Пайл Д.. 6000 лет истории архитектуры и дизайна. История дизайна интерьеров, 1250 экз, М.: Астрель, 2011. ISBN 978-5-271-38367-0.
- 5.Панкратова А. В.. Дизайн интерьера как семиотическая структура : диссертация... кандидата философских наук : 24.00.01. Смоленск: Нижегор. гос. архитектур.-строит. ун-т, 2007.

